

Farkas István Péter – anyagi és erkölcsi kárpótlás

Nehéz két esztendőn van túl Farkas István Péter, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas, szólamvezető harsonása. Munkaköréből 2003. november 11-én mentették fel, s idén, 2006 február 8-án született meg a visszahelyezéséről szóló, jogerős bírói ítélet.

– Szezon közben kapta kézhez a felmentését. Mihez kezdett ezzel a helyzettel?

– A felmentésem híre és a körülményei villámcsapásként értek! Harminc esztendő operaházi tevékenységem alatt a zenekari I. harsonás munkám mellett művészeti bizottsági, a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekarának választmányi tagja, majd öt esztendőn keresztül az Operaház tagsága által megválasztott szakszervezeti elnök voltam. Számos zenei eseményen, hangversenyen, operaelőadáson, nemzetközi versenyen képviseltem a magyar rézfúvós társadalmat, a magyar zenei életet, a Magyar Állami Operaházat, mint kamarazeneszt, szólista vagy zsűritag. Büszke voltam arra, hogy a világ egyik legszebb operaházában, a műfaj legnagyobbjaival dolgozhattam ez alatt az idő alatt! Aktív művészként és szakszervezeti elnökként is természetesen sok konfliktushelyzettel kellett szembe-sülnöm. Feltételezem, hogy váratlan felmentésem is egy konkrét esettel kapcsolatos. Az Operaház érvényben lévő kollektív szerződésében, Szinetár Miklós főigazgató és az általam aláírt zenekari próbajáték törvényességének betartására hívtam fel Petrovics Emil főzeneigazgató figyelmét, az érintett zenekari szólam többségének a kérésére. Az érdemi válasz helyett azonban a felmentésem kaptam kézhez, amit igazságtalannak és méltánytalanul éreztem!

– Milyen megoldást és szereplési lehetőséget talált?

– Lelkileg és egzisztenciálisan nagyon nehéz helyzetbe kerültem, de tudtam, a végsőig harcolni fogok az igazamért. Köszönetet mondok Dr. Gyimesi Lászlónak és Dr. Gál Andreának, akik szakmailag és emberileg is mellém álltak, és hozzásegítettek a per megnyeréséhez. Tudatában voltam, hogy az utóbbi években számos kiváló zenész kollégám (MÁV, MATÁV, ÁHZ) került – önhibáján kívül – méltánytalanul megalázó, nyomorúságos helyzetbe. A legkülönbözőbb indokokkal kapták kézhez a jogtalan elbocsá-

tásokat. Némelyek közülük lelkileg és egészségileg is tönkrement embereké váltak. Sokan perük megnyerése után sem kerülhettek vissza az állásukba. Ez a tudat bizonytalanságot és félelmet keltett a kollégákban, s engem is nagyon nyomasztott, de igyekeztem „talpon maradni.” A mindennapi megélhetéshez rendkívüli szakszervezeti kölcsönt kellett felvennem, és nem egyszer kamiont is rakodtam, hogy a számláimat ki tudjam egyenlíteni. E mellett azonban naponta gyakoroltam, s a Magyar Rézfúvós Quintettel és a Magyar Harsona Együttessel koncerteztem itthon valamint külföldön is. A Magyar Rézfúvós Quintet jubileumi koncertjét a Duna Televízió is közvetítette... Nemzetközi harsonaversenyen zsűriztem, és folyamatosan dolgoztam készülő könyvem is, amely a rézfúvós hangszerekről szól. Sokat segített, hogy rendszeresen sportolok, edzősködöm. Tanulságos volt látni, hogy a bajban mennyire ritkulnak a barátok, de éppen ezért külön köszönet jár azoknak a kollégáknak, akik visszavártak, bíztattak, öltözői szekrényemet „szabadon hagyták”, és a bíróságon is kiálltak mellettem!

– Mi lesz a folytatás? Visszamegy az Operaházba?

– Igen. De nem csak a szakmai, erkölcsi és az egzisztenciális rehabilitálás miatt! A legfontosabb számomra maga az OPERA – Wagner, Verdi, Puccini, Mozart zenéjének szeretete és tisztelete. Egész pályámon ezt igyekeztem és igyekszem bizonyítani!

Harminckét esztendő operaházi létem alatt rengeteg igazgató- és vezetésváltásnak voltam a tanúja. Az én nyert perem csak egy a sok közül az utóbbi években. Sajnálatos, hogy ezt a rengeteg energiát és perköltséget nem az operajátszásra, a társulat helyzetének javítására, hanem felelőtlen presztízs ügyekre kell fordítani. Azok a vezetők, akik felmentettek, már nincsenek a helyükön, nem a saját zsebükből fizetik a több tízmilliós tételeket, hanem mostani utódjaiknak – az operai dolgozók kárára – kell a büntetést kifizetni. Vajon hány elvesztett pernek a költsége terheli a dalszínház költségvetését és rombolja nimbuszát?

Nem tudom, hogy most milyen helyzet vár az Operaházban. A per szempontjából két év talán nem nagy idő, de számomra, egy gyakorló zenész számára ez örökkévalóságnak tűnt!

Ez alatt a két esztendő alatt szerencsémre találok Debrecenben egy másfajta jelenséggel is. Egy remek zenész kollektívával, világhírű kórossal, nagy-szerű zenekarral és egy olyan városvezetéssel, amely a kultúrát fontosnak tartja. Kiváló koncepcióval művelődési házat, prózai színházat, koncerttermet építenek, operatársulatot szerveznek, tehetséges vezetőket hívnak meg nagy lehetőséget adva nekik – s teszik mindezt az egyre nehezedő anyagi feltételek ellenére! Példaértékű, hogy így is lehet, sőt szerintem csak így érdemes a művészetet segíteni.

Remélem, hogy az Operaházunk is méltó körülmények között, „igazi” művészeti érték létrehozására fogja erőit összpontosítani, úgy, mint „VALAHA”.

R. Zs.